

Wezot Haberacha | Een nieuwe wereld scheppen

De feestdagen zijn bijna voorbij, het dagelijkse leven begint weer. De wereld met al zijn goede en minder leuke kanten komt ons tegemoet. Problemen, wrijvingen, ruzies en trauma's. Hoe kunnen we dit aan? Het laatste tekstgedeelte uit de Thora geeft een lichtpuntje en laat zien dat jij en ik bij machte zijn om een nieuwe wereld te scheppen!

[> Download hier de PDF van dit artikel](#)

De laatste boodschap

‘Door het slotstuk wordt alles bepaald’, vertelt de Talmoed ons in *Berachot 12 – 1*. Wat spannend, geachte lezer, want we zijn inmiddels gearriveerd bij het laatste deel van de Torah, het allerlaatste gedeelte van het vijfde boek. Wat is de laatste boodschap die de Torah ons meegeeft voordat wij weer van vooraf aan zullen beginnen?

In deze laatste Parasha zegent Moshe het Joodse volk, vlak voor zijn overlijden. Vervolgens wordt beschreven hoe Moshe de berg Newo beklom om daar zijn ziel aan zijn Schepper terug te geven. De laatste verzen spreken uit hoe fantastisch Moshe was:

“En er is in Israel nooit een profeet geweest zoals Moshe, die direct met G-d kon communiceren. Voor alle tekens en wonderen die G-d hem gestuurd had om in Egypte te doen, voor Farao en voor al zijn dienaren en voor zijn land. En voor de sterke hand en voor al het grote ontzagwekkende dat Moshe gedaan heeft voor de ogen van heel Israël.”
Deuteronomium / Dewariem 34, 10-12

Dit zijn de laatste woorden van de Torah. We zijn natuurlijk het meest nieuwsgierig naar de allerlaatste zin en woorden! Want wat wordt er bedoeld met ‘een sterke hand’? Wat is ‘het ontzagwekkende’ dat Moshe heeft gedaan? Er zijn namelijk zoveel wonderen gebeurd. En wat heeft Moshe gedaan ‘voor de ogen van heel Israël’?

Stenen tafelen gebroken

Rashi, een bekende Frans Joodse geleerde uit de 11e eeuw, helpt ons verder. Hij verwijst ons terug naar Dewariem hoofdstuk 9 vers 17. Daar wordt omschreven hoe Moshe van de berg Sinaï afdaalde met de stenen tafelen in zijn handen. Op het moment dat hij het gouden kalf aanschouwt, vertelt de Torah: ‘...en ik heb ze gebroken **voor jullie ogen**.’ Moshe heeft de stenen tafelen gebroken.

“Moshe heeft de stenen tafelen gebroken”

De Torah heeft oog voor detail en de boodschappen die erin schuilen zijn subtiel. Rashi zag de herhaling van ‘voor jullie ogen’. Wanneer dezelfde uitdrukking op twee verschillende plaatsen

voorkomt, bestaat er een verband. De uitdrukking 'voor de ogen' zien we bij het breken van de tafelen in hoofdstuk 9 en nu weer in de laatste vers van de Torah.

Daarom concludeert Rashi dat beide verzen hetzelfde bedoelen, alhoewel de tafelen niet genoemd worden in het laatste vers van de Torah. 'De sterke hand' is de hand van Moshe en 'het ontzagwekkende voor jullie ogen' is het breken van de stenen tafelen.

Wat nu? Zou de Torah eindigen met het breken van de stenen tafelen? We eindigen een Parasha toch altijd op een positieve manier? En toch zeker het laatste deel van een heel boek dat tevens het slotstuk is van de hele Torah? Bovendien waren we toch het Joodse volk aan het zegenen en Moshe aan het prijzen, hoe uniek en bijzonder hij was en alle fantastische daden die hij verricht had? Alle wonderen die via hem in Egypte tot stand waren gekomen...? En dan dit!

Het aanbidden van het gouden kalf was echt het dieptepunt van onze geschiedenis. Afgodsdienst kon niet duidelijker zijn. Nota bene vlak na de uittocht uit Egypte; nog geen veertig dagen nadat het hele Joodse volk met eigen ogen en oren de verschijning van G-d had mogen beleven en de eerste twee geboden had mogen horen.

Zou de Torah hiermee eindigen? Met een daad van het Joodse volk waar we ons nog steeds voor moeten schamen en de boosheid en woede waarmee onze grootste leider de tafelen brak? En dat ook nog in een Parasha vol met zegens en lof voor zowel het Joodse volk als voor Moshe?

Weloverwogen daad

We moeten concluderen dat het breken van de stenen tafelen kennelijk ook – en vooral – een positief voorval is geweest. Hoe anders kunnen we verklaren dat Moshe ze gebroken heeft? Hoe kunnen we van hem zeggen dat hij met impulsieve boosheid reageerde en is gaan gooien met wat hij om handen had? Hoe kunnen we dit zeggen van Moshe, een voorbeeldfiguur van de eerste orde?

*“Moshe had de stenen tafelen kunnen bewaren
en dan G-d het Joodse volk laten vernietigen...”*

Nee, dames en heren, het breken van de stenen tafelen was een weloverwogen daad van Moshe. Moshe kon namelijk kiezen: of voor de Torah of voor het Joodse volk. Hij had de stenen tafelen kunnen bewaren en dan G-d het Joodse volk laten vernietigen. Dat laatste was G-d sowieso al van plan. G-d heeft na het aanbidden van het gouden kalf, aan Moshe voorgesteld om het hele volk te vernietigen en het Joodse volk overnieuw met Moshe en zijn nazaten te beginnen. Maar Moshe wilde daar niets over horen.

Moshe zei tegen G-d dat als Hij het Joodse volk zou vernietigen, hij zijn naam uit de Torah wilde laten verwijderen. Moshe, onze trouwe leider heeft voor het Joodse volk gekozen en de Torah gebroken. Want wie was er nou eerst? Wat is hoger? En wie krijgt de prioriteit?

Het Joodse volk gaat voor. De Torah is het verbond tussen G-d en Zijn volk. Een contract tussen beiden. Maar het Joodse volk bestond éérs, daarna pas de Torah.

Moshe maakte een weloverwogen keus waardoor het Joodse volk bij het maken van het Gouden kalf niet in gebreke zou zijn: in plaats van contractbreuk, was het veel verstandiger om het contract te verscheuren, om het ongeldig te maken. Het is onmogelijk om steen te verscheuren, daarom heeft Moshe de stenen tafelen laten breken. En nu wordt Moshe daarvoor geprezen, voor zijn sterke hand en zijn ontzagwekkende daad in de ogen van heel Israël.

Simcha Torah

Wist U dat *Wezot Haberacha* de enige Parasha in de hele Torah is die **niet** op Shabbat gelezen wordt? Wanneer dan wel? Op Simchat Torah, het Feest van de Vreugde der Wet. Een dag dat het Joodse volk haar vreugde over de Torah toont door ermee te dansen en bij te zingen. Het is ook een dag dat het Joodse volk de Torah blij maakt. Wie zijn wij om de Torah blij te maken?

Als eerste hebben wij de Torah ontvangen: op dat moment stond de Torah hoger dan wij, daarom zijn wij de ontvangers. Dit gebeurde bij de berg Sinai. Maar dié Torah, die eerste stenen tafelen, zijn gebroken. Kennelijk waren ze niet zo volmaakt. Daarna hebben wij een tweede set stenen tafelen ontvangen, maar niet meteen. Eerst moesten *wij* tot inkeer komen. Pas daarna mocht Moshe nieuwe tafelen houwen, zie Shemot 34-1:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פָּסַל־לְךָ שְׁנֵי־לְחֹת אֲבָנִים כְּרֵאשֵׁיטֵי וְכָתַבְתִּי עַל־הַלְּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלְּחֹת הָרֵאשִׁיטִים אֲשֶׁר שָׁבַרְתָּ:

En G-d zei tegen Moshe, hou voor jezelf twee stenen tafelen zoals de eersten, en Ik zal de woorden schrijven die op de eerste stenen waren die jij hebt gebroken.

‘Jij hebt het contract verscheurd, maak jij nu een nieuw contract en dan zal Ik het invullen.’

Opnieuw staat hier een klein woordje waar heel veel achter staat: **אשר** betekent *die*, maar **אשר** betekent ook *bevestigen*. G-d zei tegen Moshe ‘**goed gedaan**, dat breken van de tafelen’. Die eerste tafelen waren een cadeau uit de hemel waar het Joodse volk geen moeite voor heeft gedaan.

Door de tafelen te breken heeft Moshe een heel proces in werking gesteld. Een proces van inkeer en verzoening dat uiteindelijk ertoe geleid heeft dat er opnieuw stenen tafelen kwamen. Deze tweede keer was het echter geen cadeau, maar een respons van G-d jegens het Joodse volk nadat het tot inkeer was gekomen. De tweede tafelen waren ‘verdiend’ en daardoor van een hoger niveau dan de eerste.

Verzoening

G-d gaf de tweede set tafelen aan het Joodse volk op Yom Kipoer, een dag die bij uitstek geschikt is voor verzoening, op een hoger niveau. De verzoening herdenken en herleven wij op Yom Kipoer op een serieuze manier. Tijdens Soekot en Simchat Torah vieren wij de verzoening op een vrolijke manier met uitbundig zingen en dansen.

Je zou je kunnen afvragen waarom Vreugde der Wet niet gevierd wordt op *Shawoe-ot*, de dag wanneer we de Tien Geboden van G-d hebben ontvangen op de berg Sinai. Natuurlijk zijn we

dan blij dat G-d ons dit enorme cadeau heeft gegeven. De vreugde was echter niet compleet. De tafelen werden 40 dagen later gebroken op 17 Tamoez, een dag waarop we tot vandaag de dag vasten.

Yom Kipoer, de dag dat de tweede stenen tafelen werden ontvangen vormt juist het hoogtepunt van de Torah. Op Yom Kipoer herleven wij elk jaar onze verzoening met G-d. Wij zijn een heel etmaal bezig om onze relatie met Hem te verbeteren en te verhogen. Vanwege het serieuze karakter van de dag vieren we pas enkele dagen later deze verzoening. Dit gebeurt tijdens het Loofhuttenfeest met als slot Simchat Torah.

De Torah maakt ons dan blij -de eerste gratis verkregen tafelen – en wij maken de Torah blij – de tweede tafelen waar we voor gewerkt hebben -.

G-d's aanwezigheid in deze wereld

Zo eindigen de vijf boeken van de Torah; met het prijzen van het Joodse volk dat hard gewerkt heeft om de relatie met G-d weer te herstellen en met het prijzen van Moshe die dat allemaal in werking heeft weten te stellen door het breken van de stenen tafelen.

Wat we vooral als les mee kunnen nemen van de laatste woorden uit de Torah, die op de laatste dag van een hele reeks feestdagen gelezen worden is het volgende:

Wees je ervan bewust dat jij bij machte bent om een nieuwe wereld te scheppen.

Want de feestdagen zijn weer voorbij. We gaan weer het dagelijkse gewone leven in. De wereld met al zijn goede en minder leuke kanten komt ons weer tegemoet. Problemen, wrijvingen, ruzies en trauma's kunnen ons doen schrikken. We kunnen ons afvragen of we dit allemaal wel aankunnen. We zoeken inspiratie kracht en potentieel maar op een of andere manier zien we dat ene lichtpuntje vaak niet.

De laatste boodschap van de Torah is: goed gedaan Moshe! Mooie zet, dat breken van die stenen tafelen.

Met andere woorden: schrik niet van tegenslag, moeilijkheden en problemen.

Integendeel! Maak er gebruik van. Verzamel de brokken in je leven en keer de dieptepunten om. Creëer voor jezelf nieuwe tafelen. Wees je ervan bewust dat jij bij machte bent om een nieuwe wereld te scheppen.

G-d heeft ons door de muren van de loofhut met liefde omarmd. G-d en het Joodse volk zijn één. Net zoals G-d een wereld heeft geschapen waar Hij zichzelf in heeft verborgen, zo zijn wij in staat om een wereld te creëren waarin G-d zichtbaar is, door Zijn wil te openbaren.

Daarom is het, dat zodra wij klaar zijn met *Zot Haberacha* in de synagoge te lezen, we enkele minuten later gelijk weer opnieuw beginnen met het eerste stukje te lezen van de vijf boeken, het verhaal van de schepping, Genesis 1.

Hier zien wij dat G-d een wereld heeft gemaakt. Maar omdat wij één zijn met G-d zijn wij ook in staat om een wereld te creëren, een andere wereld. Een wereld waarin tegenslag geen eindpunt is maar als springplank functioneert voor nieuwe stenen tafelen. Een wereld waarin

gebroken stukken veranderd worden in het hernieuwen en verfrissen van oude relaties. Een wereld die getuige is van G-d's aanwezigheid.

Chag Sameach!

Bracha Heintz

Gebaseerd op twee verhandelingen van de Lubavitcher Rebbe Menachem Mendel Schneerson in 1950 en 1980.

Tekst: Bracha Heintz | Opmaak: Rianne Meijer

> [Download hier de PDF van dit artikel](#)

**Help jij mee om de continuïteit van deze artikelen te waarborgen?
Sponsor ons en steun daarmee ook onze verdere activiteiten!
Doneer via www.chabadutrecht.nl.**